

штиль. водами бухти Юнгфру* в південній частині Стокгольмського архіпелагу у світлі літньої ночі повільно дрейфує велика прогулянкова яхта. Сіра вода тече м'яко, немов туман.

Старий гукає кілька разів зі свого човна, хоча вже давно зрозумів, що не дочекається відповіді. Кілька годин він спостерігав із землі, як підводні потоки повільно відносять моторну яхту за течією.

Старий підпливає ближче до спортивної яhti. Він піднімає весла, прив'язує човна до купальної платформи, дряпається нагору металевою драбиною та перелазить через поручні. На кормі стоїть рожевий шезлонг. Чоловік на мить зупиняється та дослухається до тиші. Нічого не почувши, він відчиняє скляні двері та спускається в салон. Сірувате світло з великого вікна заливає лаковані тікові меблі та темно-синю оббивку диванів. Він іде вниз крутими сходами з лискучого дерева, проходить повз темну кухню, ванну кімнату й заходить у велику каюту. Тьмяне світло просочується через маленькі віконечка під стелею та осяє двоспальне ліжко з приголів'ям у формі стрілки. У головах ліжка сидить, прихилившись до стіни, молода жінка в джинсовій куртці: її тіло важке та мляве, стегна широко розсунуті, рука лежить на роже-

* Бухта Юнгфру (*Jungfrufjärden*) — мілководна затока (ф'ярд) Стокгольмського архіпелагу, розташована на захід від містечка Даларе приблизно за 25 км на південний захід від Стокгольма. Тут і далі — прим. пер.

вій подушці. Вона дивиться старому просто у вічі зі здивуванням та тривогою в погляді.

Він не відразу розуміє, що жінка вже мертва.

Її довге чорне волосся прикрашає гребінець у формі білого голуба — символа миру.

Коли старий підходить до жінки та торкається її щоки, її голова падає на груди й тонкий струмінь води витікає з рота на підборіддя.

Слово «музика» означає «мистецтво муз» та походить від давньогрецького міфу про дев'ять муз. Усі дев'ять були дочками могутнього бога Зевса та титаніди Мнемозіни, богині пам'яті. Покровителька музики, Евтерпа, зазвичай зображується з подвійною флейтою, а її ім'я означає «Та, що звеселяє».

У таланті, який ми називаємо «хистом до музики», немає жодного загального визначення. Є люди, не здатні вловлювати зміну звукових коливань, але є й інші, які народжуються з неймовірною музичною пам'яттю та абсолютним музичним слухом, завдяки яким вони точно можуть визначити звук, не зазираючи в ноти.

Історія знає багатьох таких унікальних музичних геніїв, хоча не всі з них стали настільки відомими, як Вольфганг Амадей Моцарт, який із шестирічного віку виступав при дворах європейських монархів, або Людвіг ван Бетховен, що створив багато зі своїх шедеврів уже після того, як повністю втратив слух.

Легендарний Ніколо Паганіні, композитор та скрипаль-самоук, народився в 1782 році в італійському місті Генуя. І до сьогодні лише найвидатніші скрипалі можуть відтворити швидкі та складні композиції Паганіні. До самої смерті Паганіні переслідували чутки про те, що він здобув свій унікальний дар, уклавши угоду із самим дияволом.

Передчуття

ПЕНЕЛОПЕ ФЕРНАНДЕС здригається всім тілом. Серце раптом починає битися сильніше і вона похапцем озирається. Можливо, саме зараз її охоплює передчуття — передчуття того, що має статися пізніше цього дня.

Попри тепло в студії Пенелопе досі відчуває прохолоду на обличчі. Прохолода залишилася після гримерної. Там її шкіру мастили холодним аплікатором із тональним кремом, а з волосся витягнули гребінець із голубом миру, щоб завити коси в тугі кучері.

Пенелопе — голова шведської Спілки з питань миру та арбітражу. Її тихо проводять у студію новин, і вона сідає під світло прожекторів напроти Понтуса Сальмана, генерального директора акціонерного товариства «Силенсія Дефенс», що виготовляє зброю та боеприпаси.

Ведуча, Стефані фон Сюдов, змінює тему, дивиться в камеру та починає розповідати про численні звільнення після того, як британський оборонний концерн «Сістемз Лімітед» викупив акціонерне товариство «Бофорс». Вона звертається до Пенелопе:

— Пенелопе Фернандес, ви брали участь у кількох дебатах, де неодноразово критично висловлювалися щодо шведського експорту зброї. Нещодавно ви навіть порівняли його зі скандалом «Анголагейт» у Франції. Тоді до відповідальності було притягнуто кілька високопосадовців та підприємців. Їх було засуджено за хабарництво та контрабанду зброї до довгого ув'язнення... Але ж у Швеції нічого такого не було?

— Це можна пояснити у два способи, — відповідає Пенелопе Фернандес, — Або наші політики діють іншим чином, або іншим чином працює наша система правосуддя.

— Вам дуже добре відомо, — говорить Понтус Сальман, — що ми маємо довгу традицію...

— Згідно зі шведським законодавством, — перебиває його Пенелопе, — згідно зі шведським законодавством, будь-яке виробництво та експорт зброї заборонені.

— Ви, звісно, помиляєтеся, — каже Сальман.

— Параграф третій та шостий у Законі про зброю та боєприпаси, — уточнює Пенелопе.

— Але ж «Силенсія Дефенс» уже дістала попередній дозвіл, — усміхається він.

— Звісно, інакше йшлося б про суворе порушення закону про зброю та...

— Але в нас усе ж є дозвіл, — перериває він.

— Не забувайте, для чого використовуються ці боєприпаси...

— Почекайте, Пенелопе, — зупиняє її ведуча Стефані фон Сюдов та киває у бік Понтуса Сальмана, який підняв руку на знак того, що він ще не закінчив.

— Усі угоди пильно та завчасно перевіряються, — пояснює він, — Або урядом, або Інспекцією з контролю за стратегічними товарами, якщо вам така відома.

— У Франції теж є схожі організації, — вставляє Пенелопе, — Але, незважаючи на це, зброя та боєприпаси вартістю у вісім мільярдів крон якимось дивом опинилися в Анголі попри ембарго ООН, попри абсолютну заборону...

— Але зараз ми говоримо про Швецію.

— Я розумію, що люди бояться втратити роботу, але я однаково хочу почути ваші пояснення того, чому ви експортуєте таку неймовірну кількість боєприпасів у Кенію? Це країна, яка...

— Ви просто більше не маєте до чого причепитися, — перебиває він, — У вас немає нічого, жодної деталі. Чи не так?

— Я не можу, на жаль...

— Чи є у вас якісь конкретні зауваження? — вклинюється Стефані фон Сюдов.

— Ні, — відповідає Пенелопе Фернандес та опускає очі, — Але я...

— У такому разі, непогано було б вибачитися, — каже Понтус Сальман.

Пенелопе дивиться йому в очі, відчуває, як лють та роздратування закипають у неї в жилах, але змушує себе змовчати. Понтус Сальман зверхньо усміхається та починає розповідати про фабрику в Трольгеттені. Після того, як «Силенсія Дефенс» дістала дозвіл на виробництво, там було створено двісті нових робочих місць. Він роз'яснює можливі наслідки отримання попереднього дозволу на виробництво та розповідає про те, як далеко вже просунулася робота. Він не квапиться та розтягує свою оповідь, аби його опоненту забракло часу на відповідь.

Пенелопе слухає та намагається витіснити з серця небезпечну пиху. Її думки натомість линуть до тої миті, коли вони з Бйорном невдовзі піднімуться на борт його яхти. Вони постелять велике ліжко зі стріловидним приголів'ям у носі яхти, заповнять холодильник та маленьку морозилку. Вона уявляє блиск келишків, коли вони їстимуть оселедця, маринованого, з гірчицею, а також молоду картоплю, круті яйця та хлібці. Вони накриють стіл на палубі, пришвартуються біля якогось маленького острова на архіпелазі та кілька годин сидітимуть і вечерятимуть у променях присмеркового сонця.

*

Пенелопе Фернандес залишає приміщення телестудії та прямує до вулиці Вальгаллавеґен. Майже дві години вона чекала на те, щоб узяти участь у іншій ранковій телетрансляції, коли продюсер повідомив, що вони змушені викреслити її з програми, щоби звільнити місце для п'яти експрес-порад про те, як здобути плаский животик до літа.

Вдалині, у парку «Єрдет» стоїть кольорове шатро цирку «Сіркус Максимум». Працівник цирку поливає двох слонів зі шлангу. Одна тварина піднімає хобот та спрямовує потужний струмінь води собі до рота.

Пенелопі лише двадцять чотири роки, у неї кучеряве темне волосся по плечі. На шиї блищить короткий срібний ланцюжок із маленьким хрестиком, який вона отримала на конфірмацію. Смаглява, золотавого відтінку шкіра. Немов мед або оливкова олія, як колись написав один хлопчик, коли їм треба було описати одне одного в письмовому завданні в середній школі. Великі серйозні очі. Вона неодноразово чула, що неймовірно схожа на кінозірку Софі Лорен.

Пенелопе витягає телефон, щоби повідомити Бйорну, що вона вже в дорозі та скоро сяде в метро на станції «Карлаплан».

— Пенні? Щось сталося? — питає він напруженим голосом.

— Ні, чого це?

— Усе вже готово, я залишив тобі повідомлення на автовідповідачі, бракує лише тебе.

— Але ж ми нікуди не поспішаємо?

Пенелопе їде вниз довгим крутим ескалатором, що веде до платформи метро. Її серце починає битися швидше від якоїсь притлумленої тривоги. Вона заплющує очі. Ескалатор спускається все нижче й нижче, стає дедалі вужчим, повітря холоднішає.

Пенелопе Фернандес походить із Ла-Лібертад, одного з найбільших департаментів Ель-Сальвадора. Пенелопину матір Клаудію Фернандес ув'язнили під час громадянської війни, і Пенелопе народилася в камері, де п'ятнадцять інших жінок-в'язнів допомагали, як могли, приймати пологи. Клаудія була лікаркою та брала активну участь у просвітницькій роботі. Вона потрапила в одну з найнебезпечніших в'язниць режиму через свою боротьбу за право корінних народів об'єднуватися у профспілки.

Пенелопе розплющує очі вже на платформі. Страх перед закритим простором раптом зникає. Вона знову думає про Бйорна, який чекає на неї в яхт-клубі в Лонгхольмені. Вона обожнює купатися голою у відкритому морі, пірнати у воду з його яхти в оточенні лише неба та моря.

Потяг метро з гуркотом несеться вперед. Сонце зазирає у вікна, коли вагони виїжджають із тунелю на станцію «Гамла стан».

Пенелопе Фернандес ненавидить війну, насильство та збройні конфлікти. Саме ця жагуча ненависть спонукала її здобути ступінь магістра політології в університеті Упсали та вивчати питання миру та конфліктів. Разом із Джейн Одуїєю вона працювала в групі французьких добровольців «Action contre la femme». Вона написала в газету «Dagens Nyheter» розголосну статтю про жінок із табору біженців та їхні спроби повертатися до нормального життя після кожного акту насильства. Два роки тому вона замінила Фріду Блум на посаді голови шведської Спілки з питань миру та арбітражу.

На станції «Горнстуль» Пенелопе виходить із метро на сонце, відчуває раптом дивний неспокій та починає бігти вниз вулицею Польсундсбакен до Сьодер Мелар-странд. Вона швидко перетинає міст до Лонгхольмена та повертає ліворуч до яхт-клубу. У нерухомому повітрі пилюка від ріння стоїть, немов марево.

Яхта Бйорна пришвартована у тіні, прямо під мостом Вестербрун. Сонячні промінчики відбиваються у воді та малюють на сталеві-сірих опорах мосту рухомий сітчастий візерунок.

На палубі вона бачить Бйорна у ковбойському капелюсі. Він згорбився, обхопив себе руками та стоїть геть нерухомо.

Пенелопе встромляє два пальці в рот та голосно свистить. Бйорн сіпається та втрачає контроль над обличчям, ніби хтось смертельно його налякав. Він дивиться на дорогу та бачить Пенелопе. Коли він підходить до східців, у нього й досі налякані очі.

— Що сталося? — питає вона, йдучи вниз до яхти.

— Нічого, — поправляючи на собі капелюха, відповідає Бйорн та намагається усміхнутися.

Вони обіймаються. Пенелопе відчуває, що його руки геть крижані, а сорочка вимокла на спині.

— Ти весь мокрий, — каже вона.

Бйорн ховає очі.

— Я переживав через відплиття.

— Ти взяв мою валізу?

Він киває та вказує рукою на каюту. Палуба легенько гойдається у них під ногами, Пенелопе відчуває запах нагрітого на сонці пластику та лакованого дерева.

— Егей? — каже вона лагідно, — Ти де взагалі?

Житнього кольору волосся вибивається з-під його капелюха та стирчить на всі боки. Його ясні блакитні очі дитинно усміхаються.

— Я тут, — відповідає він та опускає очі.

— Про що ти весь час думаєш?

— Про те, що ми будемо разом, — відповідає він та охоплює руками її стан, — Про секс на природі.

Він торкається губами до її волосся.

— То ти на це так сподіваєшся? — шепоче вона.

— Так, — відповідає він.

Вона посміхається його відвертості.

— Більшість... щонайменше багато жінок гадає, що секс на природі дещо переоцінений, — каже вона, — Лежати на землі поміж мурах та камінців та...

— Це ніби купатися голяка, — наполягає він.

— Спробуй мене переконати, — каже вона зухвало.

— Обов'язково.

— Як? — усміхається вона, коли в її торбинці починає дзеленчати телефон.

Почувши дзвінок, Бйорн кам'яніє. Його обличчя втрачає колір. Вона дивиться на екран та бачить, що телефонує молодша сестра.

— Це Віола, — швидко пояснює вона Бйорну та відповідає:

— Ола, сестричко!

У слухавці чути автомобільний гудок, на фоні щось голосно кричить сестра.

— Придурок, — бурмотить вона.

— Що відбувається?

— Це кінець, — каже сестра, — я покинула Сергія.

— Знову, — вставляє Пенелопе.

— Так, — тихо відповідає Віола.

— Пробач, — каже Пенелопе, — я розумію, що тобі сумно.

— Усе не так погано, але... Мама сказала, що ви збираєтеся на морську прогулянку і я подумала... що мені дуже хочеться приєднатися, якщо можна.

У слухавці западає тиша.

— Приєднатися, — повторює Пенелопе та чує брак ентузіазму у своєму голосі, — Нам із Бйорном треба трохи по-бути разом, але...

2

Переслідувач

ПЕНЕЛОПЕ СТОЇТЬ БІЛЯ СТЕРНА В ЛЕГКОМУ БЛАКИТНОМУ саронзі та білому купальнику зі знаком миру на правій чашці. Сонячне світло ллється на неї з вікна. Вона обережно оминає маяк Кунгсгольму та вправно проводить свою велику моторну яхту через вузьку протоку.

Її молодша сестра Віола підводиться з рожевого шезлонга на палубі. Останню годину вона повільними сонними рухами палила косяк, сидячи у великих сонячних окулярах із Бйорновим капелюхом на голові.

Віола робить п'ять лінивих спроб підняти сірники з палуби пальцями ніг, але потім здається. Пенелопе не може стримати посмішки. Через скляні двері Віола заходить до рубки та запитує, чи не хоче сестра трохи відпочити.

— Якщо ні, то я піду вниз та змішаю собі маргариту, — каже вона та продовжує спускатися вниз.

На палубі на великому рушнику лежить Бйорн із кишеньковим виданням «Метаморфоз» Овідія замість подушки під головою.

Пенелопе помічає іржу на поруччі біля його ніг. Тато Бйорна подарував яхту сину, коли тому виповнилося двадцять, але Бйорн не мав змоги утримувати її в належному стані. Коли татові виповнилося п'ятдесят, він запросив Бйорна та Пенелопе в один зі своїх найкращих готелів, «Камайя Ресорт» на східному узбережжі Кенії. Пенелопе витримала в готелі лише два дні, а потім поїхала до табору біженців у Куббумі в Дарфурі, південний Су-

дан, де розташовувалася група активістів «Action contre la femme».

Коли вони наближаються до мосту Скюрусунд, Пенелопе знижує швидкість із восьми до п'яти вузлів. Попри те, що міст дуже завантажений, до Пенелопе не долинає ні звуку. Коли яхта заходить у тінь під мостом, вона бачить чорний надувний човен, прив'язаний до бетонних опор. Він дуже схожий на ті, якими користуються військові. Це корпусне судно зі скловолоконним каркасом та дуже потужними моторами.

Яхта вже майже виходить з-під мосту, коли Пенелопе помічає, що в човні хтось є. Якийсь чоловік сидить навпочіпки в темряві, обернений до неї спиною. Дівчина не розуміє, чому від одного погляду на нього в неї прискорюється пульс. Щось у його спині та чорному одязі непокоїть її. Їй здається, ніби чоловік за нею стежить, хоча вона бачить лише його спину.

Вийшовши знову на сонце, Пенелопе здригається всім тілом. Волосся на її шкірі ще довго стоїть дибки.

Пройшовши Дувнес, вона підвищує швидкість до п'ятнадцяти вузлів. Обидва внутрішніх мотори гудуть і яхта швидко розрізає гладеньку поверхню води, залишаючи за собою пінний слід.

У Пенелопе дзеленчить телефон. Мама. «Вона, либонь, побачила дебати по телевізору», — думає Пенелопе. Дівчина сподівається, що мама хоче сказати, що вона гарна й розумна, але знає, що це лише фантазії.

— Привіт, мамо, — відповідає Пенелопе.

— Ай, — шепоче мама.

— Що сталося?

— Спина... Треба піти до мануального терапевта, — каже Клаудія і, якщо вірити звукам, наповнює склянку водою з-під крану, — Але я хотіла лише спитати, чи ти говорила сьогодні з Віолою.

— Вона з нами на яхті, — відповідає Пенелопе та чує, як мама п'є.

— Вона з вами, чудово... Я подумала, що їй це піде на користь.

— Звісно на користь, — безрадісно каже Пенелопе.

— Що ви будете їсти?

— Сьогодні вечерятимемо оселедцем, картоплею та яйцями...

— Вона не їсть оселедця.

— Мамо, Віола мені зателефонувала лише...

— Я знаю, що ти не розраховувала на її присутність, — перебиває Клаудія, — Саме тому й питаю.

— Я насмажила котлет, — терпляче каже Пенелопе.

— Усім вистачить?, — питає мама.

— Вистачить? Це як подивитися...

Вона замовкає та довго дивиться на блискучу воду.

— Вона може з'їсти мої, — стримано каже Пенелопе.

— Якщо не вистачить, — каже мама, — Саме це я маю на увазі.

— Я розумію, — каже вона тихо.

— Що, тебе тепер ще й пожаліти треба? — питає мама зі стриманим роздратуванням у голосі.

— Справа в тому, що Віола вже доросла та...

— Ти мене розчаровуєш.

— Вибач.

— Ти завжди їси мої котлети на Різдво та Мідсоммар та...

— Можу й не їсти, — швидко відповідає Пенелопе.

— Гаразд, — обриває мама, — Отак і зробимо.

— Я лише хотіла сказати, що...

— Не приходь до нас на Мідсоммар, — обурено перебиває її мама.

— Мамо, ну чому ти завжди...

У слухавці клацає — мама припинила розмову. Пенелопе одразу ж замовкає та відчуває, як всередині все трем-

тить від роздратування. Вона дивиться на телефон та ви-микає його.

Яхта повільно пливе по воді, у якій відбиваються зеле-ні схили. Риплять сходи, і за мить із кухні, похитуючись, виходить Віола з келихом маргарити в руці.

— Мама?

— Так.

— Хвилюється, що я залишуся голодною? — з усмішкою запитує Віола.

— Не залишишся, — відповідає Пенелопе.

— Мама не вірить, що я можу сама про себе подбати.

— Вона просто хвилюється, — відповідає Пенелопе.

— За тебе вона ніколи не хвилюється, — каже Віола.

— Я й сама впораюся.

Віола відпиває трохи зі склянки та дивиться у вікно.

— Я дивилася дебати по телевізору, — каже вона.

— Вранішні? З Понтусом Сальманом?

— Ні, це було... минулого тижня, — каже вона, — Ти спечалася з якимось пихатим чоловіком, з таким аристо-кратичним прізвиськом...

— З Пальмкруною, — підказує Пенелопе.

— Так, з Пальмкруною...

— Я розсердилася, почервоніла, ледь не розплакалася, мені закортіло процитувати «Masters of War» Боба Діла-на чи просто вибігти геть та грюкнути дверима.

Віола спостерігає, як Пенелопе потягується та відчиняє віконце під стелею.

— Не знала, що ти голишся під пахвами, — каже вона жартома.

— Ні, не голюся, але зараз я так часто буваю в ефірі, що...

— Ти стала трохи гнути кирпу, — жартує Віола.

— Я не хочу, щоби мене вважали екстремісткою через жмут волосся під пахвами.

— А як там зона бікіні?

- Так собі... — Пенелопе підіймає поділ саронга.
Віола регоче.
- Бйорну подобається, — усміхається Пенелопе.
- А що він скаже, з його дредами.
- А ти голиш усе, що треба, — каже Пенелопе серйозним голосом, — Заради твоїх жонатих дядьків та дурнів із величезними м'язами та...
- Я знаю, що дурна, — перебиває Віола.
- Але ж це не стосується всього іншого.
- Але ж я ніколи нічого не роблю, як треба.
- Тобі треба лише виправити оцінки та...
- Віола знизує плечима:
- Взагалі-то я вже здала вступні іспити.
- Яхта м'яко розрізає прозору воду, високо в небі за нею сліднують чайки.
- І як? — нарешті питає Пенелопе.
- Було не дуже складно, — відповідає Віола та злизує сіль із келиха.
- Отже, ти добре написала, — усміхається Пенелопе.
- Віола киває та відставляє келих.
- Наскільки добре? — питає Пенелопе та легенько штовхає її в бік.
- Найвищий бал, — каже Віола з опущеними очима.
- Пенелопе зойкає з радості та міцно обіймає сестру.
- Ти взагалі розумієш, що це означає? — збуджено скрикує Пенелопе, — Ти можеш стати ким завгодно, вступити в будь-який університет. Залишається лише вибрати між економічним, медичним та журфаком.
- Віола червоніє та посміхається. Пенелопе пригортає сестру так міцно, що в тієї з голови злітає капелюх. Вона гладить Віолу по голові, як у дитинстві, чепурить її волосся, виймає зі своєї зачіски гребінця з голубом та вштрикує його в коси сестри. Пенелопе дивиться на сестру та задоволено усміхається.